

به سفارش: ستاد نوآوری های اجتماعی

**معماری مؤلفه های نهادی
بنیاد برکت ستاد اجرایی
فرمان امام (ره) – بخش اول
طرح پیشنهادی**

دی ۱۴۰۰

مقدمه و بیان مسئله

ورود در چله دوم انقلاب اسلامی و ابلاغ بیانیه گام دوم توسط امام خامنه ای (مدظله العالی) در عصری که بستر تحولات گوناگونی است فرصتی است تا آرمانهای انقلاب اسلامی بازخوانی و سیر حرکت تمدنی انقلاب اسلامی مرور گردد. مرحله حساس دولت سازی در سیر تمدنی انقلاب اسلامی و بازتعریف ساختارهای جمهوری اسلامی به غرض تحقق آرمان های انقلاب اسلامی نکته محوری دوران حاضر است. از سویی، عصر گام دوم به عنوان موقف تحولی انقلاب اسلامی از جهاتی از جمله؛ ورود به قرن جدید هجری شمسی، نمایان شدن ناکارآمدی تجدد و توسعه تمدن غربی، بسترسازی برای تدوین و اجرای الگوی پیشرفت ایرانی اسلامی با فراخوان مقام معظم رهبری و از همه مهمتر تربیت و آمادگی نسلی نو، محسوب می گردد.

جمهوری اسلامی در این عرصه، ناگزیر به بازآرایی نهادهای حکومت داری خود به غرض دولت سازی اسلامی است. و در این بین، نهادهای انقلابی به دلیل دور بودن از فرایندهای بروکراتیک و سیستم های معیوب دولتی بیش از سایر نهادها توان تغییر و تحول در امر حکمرانی جمهوری اسلامی را دارند.

مبثنی بر این نگاه و با ایجاد تفاهم با مدیران ستاد اجرائی فرمان امام (ره)، این نهاد با بازتعریف برنامه سوم ۵ ساله ستاد، چشم انداز خود را به عنوان؛ «نهاد پیشران اجتماعی، اقتصادی و فناورانه ی قدرت آفرین، آینده آفرین و اعتماد آفرین در تراز گام دوم انقلاب اسلامی» تعریف کرده است که گامی برای تحول در نظام حکمرانی محسوب می گردد.

مبثنی بر چشم انداز فوق، ستاد با عبور از نگاه صرفاً اقتصادی، تکیه اصلی خود را بر بازتعریف ماموریت های اجتماعی نهاده است. در این رویکرد با تقویت ماموریت های اجتماعی و به دنبال تعریف پلتفرم های نوآوری اجتماعی توسط ستاد اجرائی فرمان امام (ره)، لازم و ضروری است نهادهای متکفل امر اجتماعی ستاد مبثنی بر نگاه و رویکرد تحولی ستاد بازتنظیم و باآرایی گردند.

بنیاد برکت به عنوان اصلی ترین بخش اجتماعی ستاد اجرائی فرمان امام (ره) از بدو تاسیس (سال ۱۳۸۶) تاکنون در بخش های مختلف اجتماعی نقش آفرینی کرده و عمدتاً نیز با نگاه محرومیت زدایی و توسعه مناطق محروم فعالیت های مختلفی اعم از کارآفرینی و ایجاد شغل، ساخت مدارس، مساجد، مراکز بهداشتی و ... انجام داده است.

در معماری بنیاد برکت مبتنی بر رویکرد تحولی ستاد اجرائی فرمان امام (ره) و مبتنی بر مطالعات انجام شده؛ تهیه و تدوین برنامه تحولی بنیاد برکت در دو فاز طراحی شده است. فاز نخست برنامه تحولی بنیاد برکت به دنبال شناخت نقاط ضعف و شکاف های حاصل از عدم هماهنگی بین مولفه های نهادی بنیاد است در این فاز مولفه های ۷ گانه نهادی (ساختار، نظام برنامه ریزی، نظام مدیریت و نیروی انسانی، نظام ارتباطات، نظام مالی و بودجه ریزی، مخاطب و فضای عملکردی و نهایتاً نظام ارزیابی) بنیاد برکت به دقت مورد مطالعه قرار گرفته و نسبت هر یک به صورت ماتریسی سنجیده می شود تا نهایتاً با کشف نقاط عدم توازن به بازآرایی و بازتنظیم آن ها پرداخته شود. در فاز دوم، برنامه تحولی مبتنی بر مبانی و ادبیات انقلاب اسلامی و بازخوانی الگوهای موفق ماموریتها و اقدامات و سازه بنیاد برکت نیز متحول خواهد شد.

باید توجه کرد در فاز اول؛ بازآرایی مولفه های نهادی بنیاد کمک خواهد کرد تا برنامه های پیش روی بنیاد نیز بازتنظیم شده و ارتقاء یابند. از این سو، دو خروجی مهم نیز در این فاز بدست خواهد آمد. نخست؛ **بازتنظیم برنامه ۱۴۰۱ و بهینه سازی آن و دوم؛ بازتنظیم برنامه سوم ۵ ساله بنیاد و ارتقاء راهبردهای آن.**

در هر دو خروجی تلاش بر این است تا با کاستن از اصطکاک ها و عدم توازن ها بتوان مولفه های نهادی بنیاد برکت را در یک مسیر درست و برای رسیدن به مقصود مطلوب بازآرایی کرد.

مبتنی بر مقدمه فوق بدین ترتیب اهداف فاز اول برنامه تحولی بنیاد برکت عبارت است از:

هدف اصلی: معماری مولفه های نهادی بنیاد برکت به غرض تحقق چشم انداز برنامه سوم ستاد اجرائی فرمان امام (ره)

اهداف فرعی:

- معماری مولفه های نهادی بنیاد برکت
- بازتنظیم برنامه سال ۱۴۰۱
- بازتنظیم برنامه ۵ ساله سوم بنیاد برکت

شرح خدمات :

فصل اول ؛ کلیات گزارش

- ۱- طرح مسئله ؛ معماری نهادهای ساختارهای ستاد اجرائی فرمان امام (ره)
- ۲- فرآیند رسیدن به معماری مولفه های نهادهای بنیاد برکت (فاز اول)
  - ۱-۲- مرحله نخست؛ نگاشت نهادهای بنیاد برکت ؛ شناخت و تحلیل وضع موجود بنیاد برکت
  - ۲-۲- مرحله دوم؛ تنظیم و ترمیم مولفه های نهادهای بنیاد برکت
  - ۳-۲- مرحله سوم ؛ تدوین برنامه های پیشنهادی
- ۳- نتایج مورد انتظار فاز اول :
  - سند معماری مولفه های نهادهای بنیاد برکت
  - سند بازتنظیم برنامه سال ۱۴۰۱ بنیاد برکت
  - سند بازتنظیم برنامه ۵ ساله سوم بنیاد برکت

فصل دوم؛ فرآیند انجام مطالعه و تحلیل

- ۱- مطالعه و شناخت از طریق مطالعات اسنادی و کتابخانه ای
- ۲- مطالعه و شناخت از طریق مصاحبه و برداشت های میدانی
- ۳- شیوه تحلیل و بررسی اطلاعات

فصل سوم؛ تحلیل، بررسی و نمایه سازی اطلاعات

- ۱- مطالعه و تحلیل نظام ساختاری بنیاد برکت؛ ترسیم دقیق ساختار بنیاد برکت و شرح وظایف هر عنصر
- ۲- مطالعه و تحلیل نظام برنامه ریزی بنیاد برکت؛ مطالعه و تحلیل فعالیت های گذشته بنیاد و تحلیل برنامه پیش روی بنیاد برکت
- ۳- مطالعه و تحلیل نظام ارزیابی بنیاد برکت؛ مطالعه و تحلیل گزارشات بنیاد و سنجش شاخص محور بودن و نوآور بودن عملکرد بنیاد برکت
- ۴- مطالعه و تحلیل نظام ارتباطات بنیاد برکت ؛ تحلیل ارتباطات داخلی و بیرونی ستاد و ترسیم شکاف ارتباطی بنیاد
- ۵- مطالعه و تحلیل نظام کارشناسی بنیاد برکت؛ مطالعه و تحلیل نظام فکری و کمیت و کیفیت نیروی انسانی بنیاد

۶- مطالعه و تحلیل نظام مالی بنیاد برکت؛ بررسی روند سرمایه گذاری ها و لنگرگاه های اصلی منابع مالی بنیاد

۷- مطالعه و تحلیل مخاطب و فضای عملکردی بنیاد برکت ؛ تحلیل نقشه مخاطبان بنیاد و شاخص های انتخاب مناطق هدف

فصل چهارم ؛ جمع بندی و ارائه نتایج و راهبردهای پیشنهادی

۱- نمایه سازی نقاط ضعف و قوت بنیاد در نظامات ۷ گانه

۲- نمایه سازی چالش ها و فرصت های پیش روی بنیاد برکت در نظامات ۷ گانه

۳- ترسیم و ارائه خروجی نتایج :

۱-۳- ترسیم و تحلیل شکاف توان ساختار بنیاد با برنامه مصوب

۲-۳- ترسیم و تحلیل شاخص های برنامه بنیاد مبتنی بر مقوله های نوآوری اجتماعی

۳-۳- ترسیم و تحلیل شکاف نظام ارتباطات و رسانه بنیاد مبتنی بر برنامه مصوب

۴-۳- ترسیم و تحلیل تناسب نیروی انسانی بنیاد با برنامه مصوب

۵-۳- ترسیم و تحلیل تناسب نظام مالی با برنامه مصوب

۶-۳- ترسیم و تحلیل گروه ها و مناطق هدف بنیاد

۴- تنظیم و ترمیم مولفه های نهادی بنیاد برکت

۱-۴- تنظیم و ترمیم شکاف توان ساختاری بنیاد با برنامه مصوب

۲-۴- تنظیم و ترمیم شاخص های پیشرفت برنامه بنیاد مبتنی بر مقوله های نوآوری اجتماعی

۳-۴- تنظیم و ترمیم شکاف نظام ارتباطات و رسانه بنیاد مبتنی بر برنامه مصوب

۴-۴- تنظیم و ترمیم تناسب نیروی انسانی بنیاد با برنامه مصوب

۵-۴- تنظیم و ترمیم تناسب نظام مالی با برنامه مصوب

۵- تدوین و ارائه راهبردهای پیشنهادی

۱-۵- تدوین سند معماری مولفه های نهادی بنیاد برکت

۲-۵- تدوین راهبردهای پیشنهادی بازتنظیم برنامه سال ۱۴۰۱ بنیاد برکت

۳-۵- تدوین راهبردهای پیشنهادی بازتنظیم برنامه ۵ ساله سوم بنیاد برکت

برآورد مطالعات

مصاحبه :

- ۱- مدیران بنیاد برکت از گذشته تا کنون : ۵ نفر
- ۲- معاونت های بنیاد برکت : ۶ نفر (معاونت برنامه و بودجه ۲ نفر)
- ۳- مشاوران بنیاد : ۲ نفر
- ۴- کمیته های بنیاد : ۶ نفر (کمیته تحقیق و توسعه ۲ نفر)
- ۵- روابط عمومی : ۱ نفر
- ۶- گروه IT : ۱ نفر
- ۷- شرکت بیمه برکت : ۱ نفر
- ۸- سایر مصاحبه های کارشناسی : ۴ نفر

مجموع : ۲۶ مصاحبه

مطالعات اسنادی :

۱. برنامه اول ۵ ساله بنیاد برکت
۲. برنامه دوم ۵ ساله بنیاد برکت
۳. برنامه سوم ۵ ساله بنیاد برکت
۴. چارت مصوب سازمانی و اسناد پیوست
۵. آسیب شناسی گروه TCG از برنامه دوم ۵ ساله
۶. گزارش عملکرد برنامه دوم ۵ ساله
۷. گزارش بودجه سالانه بنیاد (۱۰ سال اخیر)
۸. اطلس مناطق محروم تهیه شده توسط کمیته تحقیق و توسعه
۹. طرح ها و سامانه های بنیاد (۴ طرح و ۴ سامانه)
۱۰. گزارش ارزیابی تسهیلات
۱۱. گزارش ارزیابی نیروی انسانی
۱۲. گزارش تفاهم نامه های بنیاد
۱۳. گزارش طرح شمسا
۱۴. اسناد بالادستی بنیاد برکت (برنامه سوم ۵ ساله ستاد و ...)
۱۵. سایر اسناد و طرح های مرتبط

مجموع : ۴۰ سند و طرح

رصد اطلاعات اخبار و گزارشات مرتبط :

۱. سایت بنیاد برکت
۲. نرم افزار بنیاد برکت
۳. فضای مجازی بنیاد برکت
۴. رصد اخبار پیرامون گزارش عملکرد بنیاد

مشخصات نیروی انسانی مشغول در پروژه

ردیف	سمت	فعالیت	عنوان	تعداد نفر
۱	مسئول پروژه		دکتری	۱
۲	کارشناس پژوهش	انجام مطالعات، پژوهش‌های اسنادی و میدانی، تحلیل و تدوین نهایی کار	ارشد و دکتری	۵
۳	نخبگان علمی	همکار در نشست‌های هم‌اندیشی پیرامون ارزیابی مدل‌های برنامه‌ریزی بنیاد برکت	هیئت علمی دانشگاه‌ها	۱۰
۴	خبرگان اجرایی	مدعوین در نشست‌های هم‌اندیشی پیرامون ارزیابی مدل‌های محرومیت‌زدایی و اشتغال‌زایی در کشور	دارای مسئولیت در ساختارهای رسمی کشور	۵
۵	متخصصین عرصه تحلیل داده‌های مجازی	انجام تحلیل‌های تخصصی در حوزه داده‌های فضای مجازی به غرض ارائه تصویر سازمان	ارشد و دکتری	۳
مجموع نفرات				۲۴

جدول شکست پروژه

موضوع	شرح اقدام	توضیحات	زمان انجام (روز)	مبلغ (تومان)
تدوین نگاشت نهادی (وضع)	۱. رصد اطلاعات اخبار و گزارشات مرتبط ۲. دسته‌بندی و نمایه‌سازی منطبق بر بخش‌های نهادی	۱. کارشناس پژوهش: ۲ نفر * ۷.۰۰۰.۰۰۰	۳۰ - ۱	۱۴.۰۰۰.۰۰۰

۶۸.۰۰۰.۰۰۰	۷۵ - ۳۰	۱. کارشناس پژوهش: ۵ نفر * ۱۰.۰۰۰.۰۰۰	۱. انجام ۲۶ مصاحبه با خبرگان، مدیران و مسئولین بنیاد برکت ۲. تحلیل داده‌ها ۳. تلفیق نهایی کلیه داده‌ها و ارائه نمایه منطبق بر بخش‌های نهادی	موجود) بنیاد برکت در ۷ مؤلفه نهادی
		۲. پیاده و ویراست: ۲۶ * ۵۰۰.۰۰۰		
		۳. ایاب و ذهاب و هزینه‌های اجرایی: ۵.۰۰۰.۰۰۰		
۹۵.۰۰۰.۰۰۰	۹۰ - ۶۰	۱. کارشناس پژوهش: ۵ نفر * ۷.۰۰۰.۰۰۰	۱. پژوهش و مطالعه اسنادی ۴۰ مورد سند و طرح از بنیاد برکت ۲. تجزیه و تحلیل اطلاعات منطبق بر بخش‌های نهادی	
		۲. پروژه بررسی تصویر سازمان: ۳۰.۰۰۰.۰۰۰		
		۳. برگزاری نشست‌های تخصصی الف: برگزاری: ۱۵ * ۵.۰۰۰.۰۰۰ ب: حق‌الزحمه مدعوین: ۱۵ * ۱.۰۰۰.۰۰۰ ج: پیاده و ویراست نشست‌ها: ۱۵ * ۵۰۰.۰۰۰		
۷۵.۰۰۰.۰۰۰	۹۰ - ۱۰۰	۱. کارشناس پژوهش: ۵ نفر * ۷.۰۰۰.۰۰۰	جمع‌بندی و ارائه نتایج منطبق بر ۷ مؤلفه نهادی	
	۱۲۰ - ۱۰۰	۲. حق‌الزحمه مسئول پروژه: ۴ ماه * ۱۰.۰۰۰.۰۰۰	ارائه مدل بازتنظیم و ترمیم مؤلفه‌های نهادی	
۶.۰۰۰.۰۰۰	۱۳۵ - ۱۲۰	۱. جلسات: ۴ * ۱.۰۰۰.۰۰۰	برگزاری جلسات اتاق فکر (اعضای اصلی بنیاد) جهت تدقیق و تفصیل نگاشت نهادی	تدوین اسناد و خروجی‌های معماری نهادی بنیاد برکت
		۲. پیاده و ویراست: ۴ * ۵۰۰.۰۰۰		
۳۱.۰۰۰.۰۰۰	۱۶۰ - ۱۳۵	۱. کارشناس پژوهش: ۳ * ۷.۰۰۰.۰۰۰	تدوین سند معماری نهادی مؤلفه‌های نهادی بنیاد برکت	
		۲. حق‌الزحمه مسئول پروژه: ۱ ماه * ۱۰.۰۰۰.۰۰۰	تدوین راهبردهای پیشنهادی بازتنظیم برنامه ۵ ساله سوم بنیاد برکت	
۶.۰۰۰.۰۰۰	-		پلات ۳ سند ذکر شده	هزینه چاپ و تکثیر
۱۳.۰۰۰.۰۰۰			صفحه‌آرایی طراحی جلد کتاب و پلات	هزینه تولید محصول اسناد
۳۰۸.۰۰۰.۰۰۰	۱۶۰	مجموع		
۲۷.۷۲۰.۰۰۰		۹٪ ارزش افزوده		
۳۳۵.۷۲۰.۰۰۰		مجموع کل		

• آغاز پروژه ۲۰ آذر ۱۴۰۰ و پایان آن ۳۱ اردیبهشت ۱۴۰۱ می‌باشد.